

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/6/2022
Identifikačné číslo spisu:	1022200568
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1022200568.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaníča a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 23. novembra 2022 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného I. R., v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia ukladajúceho trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody v Európskej únii, o odvolaní odsúdeného I. R., podanom proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Ntc/10/2022, zo 16. augusta 2022, takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4, veta tretia Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Ntc/10/2022, zo 16. augusta 2022 z r u š u j e .

II. Podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov
o d m i e t a

rozsudok, Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 033 Hv 49/21x, z 24. novembra 2021,

ktorým bol slovenský štátny občan menom I. R., narodený XX. G. XXXX v E. R., prihlásený pobyt Česká republika, XXX XX R. Z. G., G. XE/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike uznaný vinným zo spáchania zločinu ťažkej krádeže vlámaním podľa § 127, § 128 ods. 1 č. 5, § 129 ods. 1 č. 1, ods. 2 č. 1, § 15 Trestného zákonníka Rakúskej republiky, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

„vo Viedni iným osobám s úmyslom, ich privlastnením seba alebo tretie osoby neoprávnene obohatiť, cudzie hnuťelné veci, ktorých hodnota presahuje 5.000 EUR, tak, že za účelom výkonu skutku sa vlámal do obydľí,

I. odcudzil, a síce 7. februára 2020 I. a V. X. cennosti v celkovej hodnote najmenej cca 40.000 EUR tak, že cez strechu bytového komplexu sa dostal na terasu bytu, rozbil výplň dverí, a tak sa dostal do bytu,

II. pokúsil sa odcudzit', a síce 11. októbra 2020 N. E. peniaze v hotovosti a cennosti tak, že cez povalu susedského domu sa dostal na strechu, a potom na strešnú terasu bytu a rozbil výplň dverí, pričom zostalo pri pokuse, nakoľko sa N. E. zobudil a I. R. sa dal na útek“,

za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 913 (deväťstottrinásť) dní.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom, sp. zn. 3Ntc/10/2022, zo 16. augusta 2022 postupom podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) uznal vo vzťahu k osobe odsúdeného I. R., rozsudok, Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 033 Hv 49/21x, z 24. novembra 2021, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania zločinu ťažkej krádeže vlámaním podľa § 127, § 128 ods. 1 č. 5, § 129 ods. 1 č. 1, ods. 2 č. 1, § 15 Trestného zákonníka Rakúskej republiky, ktorého sa mal menovaný dopustiť na základe spáchania skutkov uvedených vo výrokovvej časti odvolaním napadnutého rozhodnutia.

Samostatným výrokom krajský súd odsúdeného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol nasledovné (mutatis mutandis): „...na neverejnom zasadnutí oboznámil s obsahom predloženého spisového materiálu a zistil, že I. R. je štátny občan Slovenskej republiky, trvalý pobyt má na území Českej republiky (na adrese XXX XX R. Z. G., G. XE/X) a bol právoplatne odsúdený pre trestný čin, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 913 dní. Štát pôvodu v osvedčení neoznačil trestný čin priradením k jednej z kategórií trestných činov uvedených v § 4 ods. 3 zákona, a preto súd skúmal, či ide o trestný čin aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky s poukazom na § 4 ods. 2 zákona. Trestný čin, pre ktorý bol I. R. uznaný vinným cudzozemským rozsudkom, napĺňa formálne znaky skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za ktorý možno vo vykonávajúcom štáte uložiť trest odňatia slobody na 3 až 10 rokov, s ohľadom na kvalifikačný znak výšky spôsobenej značnej škody podľa ustanovenia § 125 ods. 1 Trestného zákona, teda je trestný i podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Pri posudzovaní uloženého druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 17 ods. 2, ods. 3 zákona súd nezistil potrebu primeranej úpravy trestu podľa právneho poriadku Slovenskej republiky so zreteľom na skutočnosť, že štát pôvodu uložil odsúdenému mierenejší trest, než by bolo možné za obdobný skutok ukladať podľa právneho poriadku vykonávajúceho štátu.

Zo zápisnice spísanej s odsúdeným I. R. v justičnom zariadení Sonnberg, z 1. februára 2022 vyplýva, že tento nesúhlasil s výkonom rozhodnutia v Slovenskej republike. Spisový materiál bol zaslaný podľa § 15 ods. 1 zákona na vyjadrenie Krajskej prokuratúry Bratislava, ktorá v písomnom vyjadrení, č. k. KPtm 30/22/1100-2, z 1. júna 2022 navrhla, aby krajský súd zvážil vhodnosť a účelnosť postupu v zmysle § 17 ods. 1 zákona, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že odsúdený zrejme nemá také sociálne, rodinné alebo pracovné väzby na území Slovenskej republiky, ktoré by mohli prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky, čo možno považovať za primárny cieľ sledovaný dotknutým zákonom. S poukazom na článok 6 bodu 2 písm. b) Rámcového rozhodnutia, súd konštatuje, že nesúhlas odsúdeného je pre rozhodnutie irelevantný, pretože súhlas odsúdenej osoby na odovzdanie výkonu rozhodnutia do vykonávajúceho členského štátu sa nevyžaduje, ak sa rozsudok spolu s osvedčením postupuje členskému štátu, do ktorého bude odsúdená osoba vyhostená po prepustení z výkonu trestu na základe príkazu na vyhostenie zahrnutého do rozsudku alebo justičného alebo správneho rozhodnutia, alebo akéhokoľvek iného opatrenia nadväzujúceho na rozsudok. Justičný orgán štátu pôvodu v osvedčení uviedol, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody z Rakúskej republiky bude odsúdený vyhostený do Slovenskej republiky na základe rozhodnutia Spolkového cudzineckého a azylového úradu číslo 1118017703/211497922 z 15. decembra 2021, v dôsledku čoho bola splnená zákonná podmienka na uznanie a vykonanie predmetného rozsudku v § 4 ods. 1 písm. b) zákona.

Na základe uvedených skutočností súd nezistil dôvody odmietnutia uznania a výkonu rozsudku podľa § 16 zákona, a preto akceptoval výrok o vine a uznal cudzozemské rozhodnutie obsahujúce výrok o treste tým, že ho ponechal bez zmeny. Dôsledkom tohto uznania je, že slovenské orgány prevezmú na seba povinnosti a právomoci vo vzťahu k častiam rozsudku týkajúcich sa výroku o treste, pričom časti týkajúce sa výrokov o vine zostávajú v zmysle medzinárodnoprávnej úpravy v celom rozsahu v dispozícii rozhodnutia štátu pôvodu. Rozhodnutie o uznaní a výkone rozhodnutia na území Slovenskej

republiky sa stáva súdnym rozsudkom tohto štátu a musí byť na jeho území aj reálne vykonateľné. Neoddeliteľnou súčasťou rozhodovania súdov o vine a treste konkrétneho odsúdeného je vykonateľnosť takého rozhodnutia. Právny poriadok Slovenskej republiky zastáva pri treste odňatia slobody, ktorého výkon nebol podmienené odložený, filozofiu vonkajšej a vnútornej diferenciacie výkonu trestu, pričom o vonkajšej diferenciacii rozhoduje súd v priamej súvislosti (časovej i súvzťažnej) s uložením trestu odňatia slobody podľa ustanovenia § 48 Trestného zákona, striktne vychádzajúc z kritérií uvedených v § 48 ods. 2 písm. a) alebo b) Trestného zákona a v § 48 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona. O vnútornej diferenciacii výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje v nadväznosti na uvedené zaradenie páchatel'a na výkon trestu rozhodnutím súdu podľa § 5 ods. 1 až 3 a § 8 ods. 1 až 4 zákona č. 475/2005 Zbierky zákonov o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže, podľa stupňa strázenia, dĺžky trestu, závažnosti trestnej činnosti, veku, zdravotného stavu, vzdelania a kvalifikácie“.

Krajský súd vo svojom rozsudku tiež dôvodil, že (mutatis mutandis): „Vzhľadom na to, že rozsudok Krajského súdu Viedeň, sp. zn. 033 Hv 49/21x, z 24. novembra 2021 neobsahuje výrok o zaradení odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, bolo potrebné prispôbiť režim výkonu trestu odsúdeného, a to podľa § 48 Trestného zákona. Z odpisu registra trestov odsúdeného I. R. je zrejmé, že tento bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu, za ktorý mu bola uložená uznávaná trestná sankcia, vo výkone nepodmienečných trestov odňatia slobody, ktoré mu boli uložené rozhodnutím Mestského súdu Brno, sp. zn. 88T/46/2012, zo 17. apríla 2012 a rozhodnutím Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 063 Hv 58/2016h, z 29. júla 2016. Súd pri zaradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu vychádzal z § 17 ods. 4 zákona, ktoré prikazuje súdu neuložiť prísnejšiu trestnú sankciu z hľadiska druhu a dĺžky, ako bola uložená v rozhodnutí. Súd Slovenskej republiky nemôžu uplatňovať v rámci svojho rozhodnutia kritéria pre ukladanie trestu dané právnymi predpismi Slovenskej republiky, ale musia dôsledne akceptovať kritéria pre ukladanie trestov, ktoré použili cudzie súdy vo svojich rozhodnutiach. Ak z rozhodnutí cudzích súdov, v konkrétnom prípade súdu Rakúskej republiky nevyplýva, že ako kritérium pre uloženie trestu odňatia slobody odsúdenému I.H. R. vzali do úvahy recidívu, teda predchádzajúce odsúdenie, nemôže to mať svoj odraz ani v časti výroku rozhodnutia súdu Slovenskej republiky o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody, pretože by sa tým menili kritériá, ktoré použili cudzozemské súdy pri svojom rozhodovaní o treste I. R. v jeho neprospech, čo odporuje § 17 ods. 4 zákona. Prevzatie výroku o treste rozhodnutia cudzieho štátu súdmi Slovenskej republiky, doplnené o výrok o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s príslušným stupňom strázenia, podľa kritérií na prevzatie a výkon rozhodnutia, uvedených v § 17 zákona, musí zabezpečovať, aby uložená trestná sankcia nielen nezhoršila postavenie odsúdeného, ale aby aj v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii. Pôvodne cudzím rozhodnutím uložený trest odňatia slobody doplnený na jeho výkon v podmienkach Slovenskej republiky aplikovaním príslušného ustanovenia § 48 Trestného zákona musí v použití tohto ustanovenia odrážať iba jeho znenie o zaradení do príslušného stupňa strázenia s abstrahovaním od uplatnenia podmienok a kritérií, spojených v tomto ustanovení s príslušným stupňom strázenia. V zmysle konštatovaného a s poukazom na § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd zaradil odsúdeného I. R. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia“.

Proti rozsudku krajského súdu podal odsúdený I. R. odvolanie (č. I. 61 a nasl. spisu), v ktorom uviedol, že jediným spojením so Slovenskou republikou je to, že sa tam narodil pred viac ako sedemdesiatimi rokmi a jeho prepadnutý pas. Odsúdený sa necíti byť občanom tejto krajiny, keďže nemal nikdy občiansky preukaz, a teda ani občianske práva. Počas celého života sa na Slovensku zdržal maximálne dva roky, je to pre neho cudzí štát bez rodiny. Taktiež dodal, že nevie po slovensky ani rozprávať. Ďalej uviedol, že v tejto krajine nemá žiadne sociálne istoty a zdravotné poistenie. Zo zdravotného hľadiska je odsúdený I. R. po ťažkej operácii lebky, taktiež mal zlomeninu „hrudní a bederní pátere“ a zároveň uviedol, že ma aj cukrovku. Vo vzťahu k Slovenskej republike uviedol, že je to pre neho cudzia zem, veľa ľudí tam umiera na covid, nechce zomrieť v zemi, ktorú nepozná, kde nikdy nespáchal a ani nespácha zločin, a kde nemá predpoklad žiť. Po vyhostení z Rakúska sa v Slovenskej republike zdrží iba nevyhnutnú dobu, pretože pre slovenské úrady je cudzincom. Ďalej tiež uviedol, že po eventuálnom prepustení zo slovenského kriminálu, ak ho prežije, si odnesie podlomené zdravie, nemôže sa obrátiť na slovenské úrady. Slovenský kriminál mu nedá peniaze ani na to, aby odišiel zo Slovenska, čo o

rakúskom väzení nemôže tvrdiť. Ak bude odsúdený eskortovaný do slovenského väzenia, potom žiada krajský súd alebo súd, ktorý je s jeho kauzou spojený, o súdnu ochranu na území Slovenskej republiky. Vo vzťahu k ochrane je dôvodom lekárska starostlivosť. V prípade, ak by odsúdeného udrel nejaký „idiot“ môže mu poškodiť mozog, alebo ho zabiť, nakoľko lebku odsúdeného držia pohromade implantáty.

Záverom odvolania odsúdený I. R. vyslovil svoj nesúhlas s premiestnením do slovenského väzenia. Slovenské úrady ho odmietli prihlásiť na obec, kde sa narodil, za účelom získania občianskeho preukazu a ďalšie úrady ho chcú do väzenia, kde ho chcú prevychovať. Vo vzťahu k jeho veku dodal, že má sedemdesiat rokov a po slovenskej prevýchove mu bude sedemdesiatdva rokov. Jediné, čomu odsúdený verí, je, že ak na území Slovenskej republiky umrie, tak mu zaplatia kremáciu, aby niekde na ulici nesmrdel.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, s obmedzením podľa § 15 ods. 5 zákona č. 549/2011 Z. z., zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol odsúdený podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného je dôvodné, avšak čiastočne aj z iných dôvodov, než ktoré uvádzal.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí Rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky, nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ale po výkone trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody má byť vyhostený na základe rozhodnutia vydaného v súdnom konaní alebo správnom konaní na územie Slovenskej republiky.

V súlade s čl. 9 ods. 3 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie“) Najvyšší súd Slovenskej republiky požiadal Spolkové ministerstvo spravodlivosti Rakúskej republiky vo Viedni o bezodkladné poskytnutie ďalších informácií preukazujúcich splnenie kritérií uvedených v čl. 4 ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia, alebo o poskytnutie ďalších informácií preukazujúcich splnenie ďalších kritérií uvedených v ostatných písmenách čl. 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia. Zároveň dovolací súd požiadal o zaslanie správneho rozhodnutia Spolkového cudzineckého a azylového úradu, č. 1118017703/211497922, z 15. decembra 2021, ktorým bol odsúdenému I. R. uložený zákaz pobytu, časovo obmedzený na 10 (desať) rokov a zároveň určil lehotu 15 (pätnásť) dní, nakoľko uvedené rozhodnutie bolo potrebné pre ďalšie konanie vo veci.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bolo 24. októbra 2022 doručené od Spolkového ministerstva spravodlivosti Rakúskej republiky vo Viedni požadované rozhodnutie Spolkového cudzineckého a azylového úradu, č. 1118017703/211497922, z 15. decembra 2021. Následné opatrením, sp. zn. 1Urto/6/2022, z 24. októbra 2022 bola podľa § 28 ods. 4 Trestného poriadku pribratá ako prekladateľka z jazyka nemeckého do jazyka slovenského Mgr. Svätoslava Horská, za účelom vyhotovenia prekladu zaslaného rozhodnutia. Uvedený preklad bol dovolaciemu súdu doručený 27. októbra 2022.

Na podklade vykonaného prekladu rozhodnutia Spolkového cudzineckého a azylového úradu, č. 1118017703/211497922, z 15. decembra 2021 najvyšší súd vyhodnotil, že voči odsúdenému I. R. bol vydaný zákaz pobytu na obdobie 10 (desiatich) rokov, avšak v spojitosti s § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. v rozhodnutí správneho orgánu absentuje uvedenie konkrétnej krajiny, a to Slovenskej republiky. Ak si justičné orgány osvojili tvrdenie, že odsúdený I. R. má byť vyhostený do Slovenskej republiky, tak uvedené sa najvyššiemu súdu javí ako príliš formálne najmä s prihliadnutím na okolnosť, že podľa spisového materiálu menovaný má evidovaný pobyt v Českej republike.

K tomu najvyšší súd dodáva, že je tiež nevyhnutné dôsledne sa zaoberať znením bodu 9 preambuly Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 28. novembra 2008, podľa ktorého výkon trestu vo vykonávajúcim štáte by mal posilniť možnosť sociálnej nápravy odsúdenej osoby. Aby sa príslušný orgán štátu pôvodu presvedčil, že výkon trestu vykonávajúcim štátom poslúži účelu uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby, mal by zvážiť také prvky, ako sú napríklad väzby dotknutej osoby na vykonávajúci štát, či ho považuje za miesto svojich rodinných, jazykových, kultúrnych, spoločenských alebo hospodárskych či iných väzieb na vykonávajúci štát.

Napokon aj zo znenia § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí explicitne vyplýva, že rozhodnutie cudzieho štátu možno v Slovenskej republike uznať a vykonať aj v prípade, ak sa jedná o slovenského štátneho občana, ktorý nemá na našom území obvyklý pobyt, ak má byť na základe úradného rozhodnutia po výkone trestu vyhostený do Slovenskej republiky.

Z rozhodnutia správneho orgánu Rakúskej republiky však ultimatívne nevyplýva, že bude vyhostený na územie Slovenskej republiky, ale naopak vyplýva z neho, že má uložený zákaz pobytu na území Rakúskej republiky, pričom bude na jeho slobodnom rozhodnutí, do akej krajiny odíde po výkone trestu za účelom núteného výkonu trestu zákazu pobytu. Zo spisového materiálu je pritom zrejmé, že I. R. má už po relatívne dlhý čas sociálne väzby výlučne len na Českú republiku, preto je viac ako dôvodné sa domnievať, že po výkone trestu sa vráti práve do Českej republiky, keďže vo vzťahu k Slovensku nemá žiadne sociálne ani iné väzby.

S prihliadnutím na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje dôvodnosť argumentácie odsúdeného v jeho písomnom odvolaní. Podľa spisového materiálu I. R. nemá žiadne reálne väzby k Slovenskej republike a výkon trestu by tu neplnil predpokladaný účel.

Najvyšší súd po konštatácii, že v tomto prípade existuje dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia z dôvodu uvedeného v § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, keďže tu okrem iného nie je splnená podmienka uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1 písm. b), nemohol postupovať inak, než zrušiť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave a odmietnuť uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 033 Hv 49/21x, z 24. novembra 2021.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.